

Саванчук Тетяна Миколаївна

к.е.н, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою

Сушкова Яна Андріївна

здобувачка гр. МгУФЕБз-21

*Дніпровський державний аграрно-економічний університет
м. Дніпро, Україна*

ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ СТАНУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В процесі господарської діяльності та формування відносин з контрагентами у будь-якого суб'єкта господарювання викає кредиторська заборгованість, яка має великий вплив на господарську діяльність підприємства та його фінансові результати, що визначає необхідність і значимість управляти нею. Особливо питання фінансового моніторингу стану кредиторської заборгованості набирають актуальності в період розвитку євроінтеграційних процесів в економіці України, адже стан та розміри кредиторської заборгованості не лише впливають на фінансовий стан суб'єкта господарювання, а і визначають його характеристику як надійного партнера на зовнішньому та внутрішньому ринку.

Здійснюючи фінансовий моніторинг кредиторської заборгованості, слід врахувати, що, з одного боку, вона є джерелом тимчасового безоплатного залучення оборотних коштів для підприємства від інших суб'єктів ринкової економіки, адже до моменту її погашення підприємство на свій розсуд використовує кошти, що мають бути сплачені контрагентам. Проте, з іншого боку, така заборгованість є джерелом і певних фінансових ризиків. Зокрема:

– несвоєчасне погашення такої заборгованості може призвести до накладання штрафних санкцій, відповідно до законодавства, якщо заборгованість виникла за податками чи іншими обов'язковими платежами, чи відповідно до умов договорів, якщо заборгованість виникла в розрахунках з контрагентами;

– зростання суми кредиторської заборгованості викликає зниження рівня фінансової незалежності підприємства, а отже погіршує його економічну безпеку.

Отже, наявність кредиторської заборгованості має як позитивний, так і негативний вплив на діяльність підприємства і зокрема на його фінансово-економічний стан. Тому для підприємства важливим питанням є управління кредиторською заборгованістю в контексті підвищення фінансово – економічної безпекою як в процесі її виникнення, так і на стадії її погашення.

Метою управління кредиторською заборгованістю є забезпечення своєчасного її відображення в обліку та погашення.

В контексті підвищення економічної безпеки основою управління

зобов'язаннями є вибір надійних партнерів-кредиторів і оптимальних форм розрахунків з ними. Система управління кредиторською заборгованістю включає аналіз джерел її виникнення, управління, контроль та вибір кредитної політики.

З метою усунення фактів виникнення необґрунтованої кредиторської заборгованості необхідно постійно розробляти і впроваджувати заходи щодо удосконалення управління заборгованістю.

Дячук О. В. зазначає: «Управління фінансово-економічною безпекою кредиторської заборгованості – це оптимізація суми заборгованості підприємства перед іншими юридичними та фізичними особами. Управління заборгованістю на підприємстві проводиться за допомогою двох основних напрямків: оптимізації та мінімізації кредиторської заборгованості. Оптимізація кредиторської заборгованості – пошук нових підходів, за допомогою яких зміна суми кредиторської заборгованості зможе позитивно впливати на діяльність підприємства. Мінімізація – механізм управління кредиторською заборгованістю, при якому існуюча заборгованість максимально зменшується або ж повністю погашається» [1].

Виходячи з цього, важливо зазначити, що результатом фінансового моніторингу стану кредиторської заборгованості має бути ряд управлінських дій, що необхідно здійснити:

- визначення оптимальної структури кредиторської заборгованості, що є допустимою для конкретного підприємства в конкретній ситуації;
- складання бюджету кредиторської заборгованості;
- розробку системи показників, з допомогою яких можна оцінити не лише зміну обсягу кредиторської заборгованості, а і її якісну сторону, структуру, строки непогашення;
- аналіз відповідності фактичних показників заборгованості, тим, що передбачені бюджетом підприємства;
- проведення факторного аналізу основних відхилень.

Важливе значення у системі фінансового моніторингу стану кредиторської заборгованості займає моніторинг процесу повернення коштів кредиторам, який включає вибір постачальників, контроль своєчасності розрахунків, вибір моменту розрахунку з конкретним кредитором у конкретній ситуації.

Таким чином, розробка стратегії кредитування власного капіталу на основі моніторингу стану та управління кредиторською заборгованістю має сприяти пошуку оптимальних шляхів побудови відносин с кредиторами та, в остаточному підсумку, підвищенню фінансової стійкості підприємства і його економічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Дячук О. В. Новодворська В. В. Місце кредиторської заборгованості в системі управління підприємством. *Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси.* – 2013. Вип. 10(3). С. 243-251.